

Πληροφορίες για το περιβάλλον για ταξιδιώτες στην Κρήτη:

Μονή Βροντησίου (κοντά στον Ζαρό)

Φημισμένη για τις επιδόσεις των μοναχών της

Στη Μονή Βροντησίου φτάνουμε ξεκινώντας από τον Ζαρό προς τις Καμάρες. Μετά από 3,1 χλμ βλέπουμε δεξιά του δρόμου μία σηματοδοτημένη διασταύρωση για τη Μονή. Μέχρι το πάρκινγκ μπροστά από τη Μονή είναι άλλα 950 μ. (Google Maps συντεταγμένες: 35° 14.3854 N; 24° 88.1195 E).

Η Μονή είναι αφιερωμένη στον Αγ. Αντώνιο, τον προστάτη των μοναχών (17 Ιανουαρίου). Η Μονή είναι ακόμα πάρα πολύ εντυπωσιακή, αν και όχι πλέον τόσο μεγαλοπρεπής όσο παλιά, καθώς το παλιό φρούριο κατεδαφίστηκε (βλ. **εικ.αρ.**) και ανοικοδομήθηκαν νέα κτήρια. Μπροστά από την κεντρική είσοδο (βλ. **εικ.μέση**) στέκονται δύο τεράστια παλιά πλατάνια και αριστερά βρίσκεται μία κρήνη διακοσμημένη με ανάγλυφα (βλ. **εικ.δε.**), ένα απομεινάρι από την ακμή της Μονής. Το νερό εκβάλλει από δύο στόματα ανάγλυφων λιονταριών. Η είσοδος της Μονής είναι σχετικά καινούργια. Στο εσωτερικό διακρίνονται, ωστόσο, ακόμα απομεινάρια της παλιάς κεντρικής εισόδου.

Το καθολικό της μονής έχει διατηρήσει την παλιά του αίγλη. Πρόκειται για μία δίκλιτη εκκλησία (βλ. **εικ.αρ.**), όπου το δεύτερο κλίτος είναι αφιερωμένο στον Απόστολο Θωμά. Αξιοσημείωτο είναι το καμπαναριό (βλ. **εικ.μέση**). Θυμίζει καθολική εκκλησία. Χτίστηκε την εποχή της Ενετοκρατίας, όταν το ένα χριστιανικό δόγμα επηρέαζε το άλλο, και ορθόδοξοι και καθολικοί ζούσαν στην Κρήτη. Στο νότιο κλίτος έχουν διατηρηθεί τμήματα των ωραίων τοιχογραφιών (βλ. **εικ.δε.**). Αξιοπρόσεκτη είναι η φιγούρα του Αγ. Συμεών του Θεοδόχου, ο οποίος κρατά το θείο βρέφος στα χέρια του.

Η Μονή ήταν φημισμένη τους τελευταίους αιώνες της Ενετοκρατίας για τις επιδόσεις των μοναχών της στις επιστήμες και στην τέχνη. Εδώ ζούσαν αντιγραφείς, γραφείς, ζωγράφοι και διδάσκαλοι, οι οποίοι ήταν γνωστοί και εκτός Κρήτης. Εδώ δημιούργησε ο *Μιχαήλ ο Δαμασκηνός**, ένας από τους σημαντικότερους ζωγράφους της κρητικής Αναγέννησης, έξι από τις πιο γνωστές του εικόνες. Οι εικόνες φυλάσσονταν στο Βροντήσι έως το 1800, όταν ο Μητροπολίτης της Κρήτης, Γεράσιμος, τις μετέφερε στο Ηράκλειο στην εκκλησία του Αγίου Μηνά.

Σήμερα, οι εικόνες βρίσκονται στην εκκλησία της Αγ. Αικατερίνης στο Ηράκλειο.

Η Τουρκοκρατία ήταν ο λόγος που εξαφανίστηκαν οι σημαντικότερες μορφές του κρητικού πολιτισμού. Η πτώση της Μονής ξεκίνησε μετά το 1669, όταν έσβησαν όλες οι ελπίδες για την εξουδετέρωση των αλλόπιστων εισβολέων. Οι τοιχογραφίες, οι εικόνες, τα παλιά χειρόγραφα και τα ωραία κτήρια μαρτυρούν την πολιτιστική ακμή και την παλιά αίγλη της Μονής. Η καταπίεση στην Τουρκοκρατία οδήγησε στην ερήμωση της Μονής. Όπως πολλά μοναστήρια στην Κρήτη, έτσι και το Βροντήσι έπαιξε έναν σημαντικό ρόλο στις διάφορες επαναστάσεις του κρητικού πληθυσμού και αποτέλεσε καταφύγιο αγωνιστών, όπως π.χ. ο *Καπετάν*

Μιχάλης Κόρακας και ο κρυπτοχριστιανός *Μιχαήλ Κουρμούλης*. Τον 19^ο αιώνα, το μοναστήρι καταστραφόταν συχνά από σκληρά «αντίποινα» και τελικά εγκαταλείφτηκε. Σήμερα ζουν στο Βροντήσι δύο μοναχοί.

* **Ο Μιχαήλ Δαμασκηνός** (1530; † 1593) ήταν ένας σημαντικός Έλληνας ζωγράφος. Ο Δαμασκηνός γεννήθηκε το 1530 στα Χανιά. Στην Κρήτη έμαθε την τέχνη της εικονογραφίας. Αργότερα πήγε στην Ιταλία, όπου αρχικά σπούδαζε και αντέγραφε τα έργα Ιταλών ζωγράφων. Από το 1574 ζούσε ως μέλος της ελληνικής κοινότητας στη Βενετία. Εκείνη την εποχή του ανατέθηκε η εικονογράφηση της εκκλησίας San Giorgio dei Greci. Λίγο πριν τον θάνατό του επέστρεψε στο Ηράκλειο. Γύρω στα 90 έργα του από τα χρόνια 1555 – 1591 έχουν διατηρηθεί έως σήμερα.